

1000
Szerkesztési iroda:
Nagybecskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybecske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — — 24 K
Félévre — — — 12 K
Negyedévre — — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
:: :: detési irodák. :: ::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órákor

Nagybecskerek, 1914.

XLIII. évfolyam, 229. szám.

Péntek, október 9.

Galicia felszabadítása. A szerb hadsereg pusztulása.

A szerbek nagy veresége.

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés érkezett este hét órákor.

Boszniának az ellenségtől való megtisztítása céljából folyamatba tett akciónk további eredményekkel járt.

A montenegrói csapatokkal szemben elért és már jelentett sikereinkhez most egy döntő csapás fűződik, amelyet a Visegrádon keresztül harc nélkül betört szerb csapatokra mértünk és északi oszlopukat Srebrenica felől Bajnabasta felé a Drinán át már visszavetettük, miközben vonatjukat és lőszeroszlopukat elvettük.

A Romanja-Planina felé előrehatolt főerejüket, amely Boszanovics Milos tábornok, volt hadügyminiszter parancsnoksága alatt állott, a mi seregünk két napos csatában teljesen megverte és az ellenség csak gyors futással menekült meg a részünkről tervezett elfogatástól. Tizenegyedik népfőlkelő ezredük egyik zászlóalját elfogtuk, több gyorstüzelő ágyut zsákmányoltunk.

Potierok, táborszernagy.

Verjük az oroszokat.

Budapest, október 8. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés, kiadatott október 8-án délben, érkezett este 7 órákor:

Csapataink további előnyomulása közben az ellenséget tegnap a Przemysl felé vezető műút mentén Baryznál Dynovtól nyugatra visszavetették és Rzeszowot is visszafoglaltuk, ahol ágyukat zsákmányoltunk.

A Visztula San szögében a menekülő oroszoktól sok foglyot ejtettünk és sok járművet vettünk el.

A Przemysl ellen intézett ismételt heves támadásokat fényesen visszavertük. Az ellenségnek sok ezer halottja és sebesültje volt.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, október 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, október 8. A nagyfőhadiszállás, okt. 7-ikén este 10 órákor jelenti:

Az oroszok támadása a Suvalki kormányzóságban vissza lett utasítva. Az oroszok kettőezerhétszáz foglyot és kilenc gépfegyvert vesztek.

Lengyelországban kisebb eredményes ütközetekben Iwangorodtól nyugatra négyezernyolcszáz foglyot ejtettünk.

A máramarosi győzelmes harcok.

Budapest, október 9. A „Torontál“ eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés, kiadatott okt. 8-ikán délben, érkezett este 7 órákor:

A Máramarossziget melletti győzelmes harcokban a magyar és kelet-galíciai népfőlkélok, valamint a lengyel légionáriusok vetélkedtek a vitézségben.

Höfer vezérőrnagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Egyéb események.

A gabonavámok felfüggesztése.

Budapest, okt. 9. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) A Budapesti Tudósító jelenti:

A gabonaművek árának az utóbbi időben tapasztalt rohamos és állandó emelkedése, amely a kedvezőtlen termés és a hadviselés folytán részben fokozott szükséglet dacára ily mértékben indokoltnak nem mutatkozik, arra indította a kormányt, hogy engedve a mindinkább növekedő ama kívánalmaknak, amelyek a gabonavámok ideiglenes felfüggesztését sürgetik és számolva a fogyasztóközönség jogos igényeivel, a gabonavámok szedését felfüggeszse.

Az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap helenapi számában fog megjelenni. A vám felfüggesztése kiterjed a gabonaművekre buza, rozs, árpa, zab, tengeri és hüvelyesekre bab, borsó, lencse, továbbá a lisztre és az őrlményekre. A kormánynak a fogyasztóközönség érdekében tett ez az intézkedése a mai gazdasági viszonyok között nem sérti a termelő osztályok jogos érdekeit sem és így bizonyára osztatlan megnyugvással fogadják.

A franciaországi nagy harcok.

Budapest, okt. 9. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség

sajtóosztályától.) Berlin, okt. 8. A nagy főhadiszállás okt. 7-én este 10 órakor jelenti:

Franciaországban a hadsereg jobbszárnyán folyó harcok még nem vezetnek döntésre. A franciák előnyomulásai az Argonneokban és Verdun északkeleti frontján vissza lettek verve.

Antwerpen ostroma.

Budapest, okt. 9. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, okt. 8. A nagy főhadiszállás okt. 7-én este 10 órakor jelenti:

Antwerpennél Brochem-erőd birtokunkban van. Támadásunk áttépte a Nothe szakaszát és a belső erődövhöz közeledik. Egy angol dandárt és belgákat a külső és belső erődív között megvertünk és Antwerpenre visszavettük. Négy nehéz üteget, ötvenkét tábori ágyut, sok gépfegyvert, közöttük angolokat is, nyílt területen elfoglaltunk.

Budapest, okt. 6. A „Torontál” eredeti távirata. Mint Rotterdamból sürgönyzik, a diplomáciai kar elhagyta Antwerpent.

A belga király megsebesült.

Budapest, október 9. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, rotterdami jelentés szerint a belga király megsebesült.

A szorongatott Páris.

Budapest, október 9. A „Torontál” eredeti távirata. Mint a Magyar Távirati Irodának Berlinből jelentik, tegnap ismét egy német aviatikus szállt Páris fölé és a városra bombát dobott, amely többeket megsebesített.

Az oroszok mozsárágyui.

Budapest, október 9. A „Torontál” eredeti távirata. Londonból sürgönyzik: Szentpétervári jelentés szerint, a Nyegu melletti harcokban az oroszok újfajta mozsarakat használtak, amelyeknek lövegei egyenértékűek a német ostromágyúk lövedékeivel. (Magyar Távirati Iroda).

A német hadikölcsön sikere.

Budapest, október 9. A „Torontál” eredeti távirata. A Magyar Távirati Irodának sürgönyzik Berlinből, hogy a német hadikölcsönre 2420 millió márkát fizettek be, vagyis 636 millió márkával többet, mint amennyi esedékes lett volna.

HIREK.

Közös sirt az elhunyt hősöknek.

Nagybecskerek, okt. 8.

A kórházi ágyakon szenvedő sebesültjeinket szeretetünk minden jelével elhalmozzuk, a felépülteket lelkesedéssel kísérjük ki a vonathoz, mely visszaröpi őket a dicsőség mezejére. De sokan itt maradnak nálunk örökre és mégis itthagynak bennünket. Vérükkel már megöntözték hazánk dus magot termő talaját, de lelküket, izzó harciágyban égő lelküket elhosszabb magukkal haza, megegyeszer, utoljára mohó szomjusággal szívják be sebzett tüdejükbe a magyar levegőt, még néhány percig kiveszik részüket a csendből, nyugalomból, azután szépen, csendesesen elszenderülnek. Nem ébrednek fel többé.

Egy-két vöröskeresztes néne könybelábadt szemekkel állja körül a tetemet, azután jön néhány virág, koszoru, szomorú zeneszó, tompa dobpergés, csöndes circum dederunt s a hős háborítatlanul alussza örök álmát. Közben forog tovább a világ. Ágyuk dübörögnek, gép fegyverek kattognak, kardok megcsendülnek, sebesültek érkeznak, gyógyultak eltávoznak s a különböző temetők új sirhalommal, új lakóval lesznek gazdagabbak.

A Nagybecskereken elhunyt hősök mind egyikének ne adjunk külön-külön lakóhelyet. Temessük közös sirba őket, akik közös ügyért közösen haltak együtt, szent megnyugvással, a teljesített kötelesség megnyugtató meleg érzésével. Akiét a harctéren ér el a halál, azokat közös sirba temetik. Ne válasszuk el egymástól azokat még a halálban sem,

akik lelküket innen, mitőlünk küldték vissza a harcosok közé, őrző szellemként. A testük itt maradt nálunk, helyezük őket együvé közös sirba, amely egy világtörténelmi emlék is lesz.

Ha majd tavaszra tovább küzdő fegyvereink meghozzák számunkra az óhajtott békét, mire ismét zöld repkény futja be magasan a házak falát és selymes buja fűszőnyeg, színes virág, alázatos növényü kalász dugja ki fejét a hősök vérevel megtermékenyített talajból, legyen egy szép, lelkesítő emlékünkhöz a temetőkerthben, ahova imádkozni járunk. A Nagybecskereken meghalt hősök közös sirja legyen ez az emlék, ahova elzarándokolhatunk hálás köszönetet rebegni s ahol új lelkesedést és erőt gyűjtünk a békében reánk következő nagy munkára. Legyen közös sirjuk, közös emlékünkhöz s dicső példája a jövő idők méhében rejtőzködő következő nemzedéknek.

Dicsőség az élőknek, örök nyugalom a meghaltaknak.

— **Anya és gyermekvédelem a háborúban.** A nagybecskereki feministák egyesülete tegnapi gyűlést hívott össze, hogy az anya- és gyermekvédelmet szervezze Nagybecskereken is. A vármegye alispáni kistermében tartott gyűlésen, amelyen nagy számmal jelentek meg társadalmi életünk vezetői és hölgyközönségünk tagjai, dr. Dellimanics Lajosné elnököt. Miután az elnök megnyitotta az ülést és üdvözölte a megjelenteket, Freundné L. Natalia mély tartalmú kiváló előadásban ismertette a gyermekvédelmi törekvéseket, amelyek most a

háboru alatt különös jelentőséget nyernek s javasolta, hogy szervezzenek egy anya- és gyermekvédelmi bizottságot, amely az összes jóléti intézmények bevonásával dolgozzék az anya- és gyermekvédelem érdekében. A nagy tetszéssel fogadott szép fejtegetés után kimondották a bizottság szervezését, majd Szenes Adolf titkár előadása alapján elvi határozatot hoztak minden iskola és óvoda megnyitására és a háztulajdonosoktól, hivataloktól hajlékot kérnek olyan iskolák számára, amelyeknek ma nincs hajlékuk. Megbízta továbbá az alakulandó bizottságot, hogy gondoskodjék a háboru folytán kereset nélkül maradt anyák számára foglalkoztató műhely létesítéséről és a téli időben napközi gyermekotthonok létesítéséről.

— **Hősi halál.** Nagyszentmiklósról írják: Gróff Gyula az Arad—csanádi Takarékpénztár helybeli fiókjéte igazgatóját és családját súlyos csapás érte, mely a legmélyesébb gyászba borította őket. Dr. Tasnádi Nagy László egyetemi magántanár, az I. sz. anatómiai intézet adjunktusa, tartalékos főorvos, Gróff Gyula igazgató veje, október hó 2-án hősi halált halt a szerbiai harctéren. Halála súlyos vesztesége az egyetemi tanításnak. Lenhosság tanár oldalán egy évtizednél hosszabb ideig fényes sikerrel vett részt az ifjuság orvosi kiképzésében. Ő volt kiszemelve a két új egyetem anatómiai tanszékére. Dr. Nagy László, aki fia volt Tasnádi Nagy Gyula nyugalmazott országos főlevéltárosnak, fiatal özvegyet és gyermeket hagyott hátra. Temetése 6-án, kedden délután fél 4 órakor ment végbe a

budapesti farkasréti temető halottasházából.

— **A katonai zenekar hangversenye.**

Vasárnap, október 11-ikén este 8 órakor a Kaszinó-vendéglőben a katonazenekar hangversenyt tart a következő műsorral:

1. Gerzső: „A vörös ördög”. Induló.
- 2. Eysler: „Junge Mädchen tanzen gerne”. Keringő.
- 3. Thomas: Mignonnyitány.
- 4. Strauss-Reiterer: „Rejtély az asszonyzív”. Hangversenyjelenet.
- 5. Bizet: Fantázia a Carmen operából.
- 6. Wagner: Kórus és pásztordal a „Tannhäuser” operából.
- 7. Ziehrer: „A rezervista álma”. — Szünet.
- 8. Peter: „Rendez-vous”. Egyveleg.
- 9. Lehár: Arany és ezüst.
- 10. Strauss: „Éljen a magyar”. Galopp.

— **Kötőpamut.** A katonák téli kötött ruháihoz szükséges kötőpamut megérkezett s kilogrammonként 10 koronáért egész nap folyamán kapható a Központi Hitelszövetkezetben.

A pancsovai „vörös ördögök.” Pancsováról írják: A Pancsován állomásozó 12-ik huszárezred 6-ik eskadronja nagy hősiességgel állta ki a tűzkeresztséget Mátyássy Albin százados parancsnokságával augusztus 23-án Buczacznál Kelet-Galiciában. Ők is azok közé a huszárok közé tartoztak, akikről az oroszok huszáraikat „vörös ördögöknek” nevezték el. A pancsovai huszárok aug. 23-án a földterítésre eleretolt lovassággal harcba szállottak egy előnyomuló nagy orosz sereggel, hogy azt föltartóztassák. Heves puská és gépfegyver tűzében harcoltak a pancsovai huszárok, igazán mint az ördögök s délután 1 órától 7 óráig tartották föl az oroszokat, sőt Pongrác Károly hadnagy vezetésével egy magaslatot is megszálltak. A huszárok a srápnél és gépfegyver tüze dacára olyan irtórohamokat intéztek az oroszok ellen, hogy ezek oszlopai megingottak s futva menekültek. A pancsovai huszárok hihetetlen heves rohamai folytán az orosz sereg nem is tudott tovább előnyomulni s a pszukovcei magaslatnál keresett fedezetet. A huszárok azután visszatértek a mi főerőinkhez s a parancsnokság többeket közülük kitüntetett. A heves rohamok dacára a pancsovai huszáreskadron vesztesége csak csekély volt.

— **Köszönet.** Kövesi Emil 50 üres hordót bocsátott rendelkezésre a városi villamműnek a téli nyersolajra, amiért a villammű igazgatósága ezután fejezi ki köszönetét. Egyben felkéri városunk iparosait és kereskedőit, hogy felesleges üres hordóikat bocsássák át a villamműnek, amivel a villamosüzem téli fennállását biztosítják.

— **Tűzfaszállítás.** A kereskedelmi és iparkamara közli az érdekeltekkel, hogy Temesvármegye alispánja a vármegye székházának 1915. és 1916. években való fűtéséhez összesen 1200 köbméter jóminőségű tűzifa biztosítása végett árlejtést hirdet. A szállítás elnyerésére vonatkozó ajánlatokat f. é. október hó 17-ének délelőtt 10 órájáig kell beadni az a ispáni hivatalban. A pályázati feltételek a kamara titkári hivatalában is megtekinthetők.

TAJÉKOZTATÓ.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtszéki épületben. Nyitva naponként regge 8-tól d. u. 2 óráig.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 3 órától este 10-ig. Könyvtáróra vasárnap, szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Csoda gyönyörű volt . . .

— **Bakáink a „Sturm”-ban.** —

Nagybecskerek, okt. 9.

A kórház folyósóján egymás mellett üldögél egy csapat sebesült vitéz. Honvéd, közösbaka, huszár, piros, sárga, kék, zöld, szürke paroli, mindenféle ezredből való legény. A szakáluk kiütöközött, a mundéruk tépett. Csöndesen cigarettáznak. A honvédek a sapkáján az ezred száma. Fiatal katona:

— Hát fiam, maga hol verekedett?

— Rohatynál tiportunk bele a muszkába.

— Ezek a többi fiuk is magyarok?

— Mind magyarok vagyunk mink itt, uram.

Egy öreg tartalékos ül mellette. Zöld a parolija. Tábori levelezőlapot ír:

— Vitéz komám, melyik ezredből való?

A sebesült, lábán vastag pólya, röstelkedve néz föl:

— Neznám magyarszki.

Biz ez horvát. A másik galíciai lengyel, a harmadik oláh, egyik meg józú, vidám cseh legény.

— No, — mondom a kis honvédeknek — hát hiszen ez egy se magyar itten.

A fiu szeliden simogatja végig tekintetével pajtásait:

— De azért uram mind magyarok vagyunk. Együtt véreztünk a hazáért. Az egyik sarokban barna képű székely fiu kavézott a csajkájából. Az ujjai közt azért ott füstölgött egy jófajta szivar. Büszkén dicsekszik hogy meggyógyult már:

— Luk volt karomon, igenis, de mán mennék, ha eresztenének.

Értelmes fiu, gyári munkás.

— Aztán volt-e szuronyrohamban?

— Sturmiban? Vagy igen. Az mán teszi!

Csillog a szeme, a fejét hátraszegi:

— A sturm az, az. Az való a bakának Feuer einstellen! A nem jó istenit neki!

Megkérem, mondja el, milyen az a szuronyroham, mit érez a rohamban a harcos katona:

— Hát instálom, mi Kozlov és Kamionka közt mentünk az oroszok ellen. Hét óra hosszat jó dekkungból tüzeltünk. Széles svarmliniánk volt. Alig akadt egy-két sebesült közülünk. Azoknak is a balkarját érte a golyó s kilöttek a patrónjukat. A tűzörségünk is csodamód dolgozott. Többször kivertük már állásából az ellenséget, annyi az, mint a nyű. Iszonyu kárt tettünk benne, de egyre csak szaporodott. A tiszt urakat féltettük, mert egész figurát mutattak s a legénység könyörgött nekik, hogy feküdjenek a svarmba. Egyszer aztán, mikor már a golyózapor nem akart megszűnni és láttuk, hogy a tűzereink egy erdőszélre zavarták a muszkát, rimánkodni kezdtünk a tiszt uraknak, vigyenek bennünket sturmiba. A rajban egyik a másiknak adta: fiuk, meggyünk sturmra. A katonák már kiabálták: Gyerünk, gyerünk! Az oroszok hátráltak az erdő felé s végre megkaptuk a komandót: Feuer einstellen!

— Olyan öröm volt, mintha bálba invitálták volna a battailont. A „Bajonett auf”-ot már nem is vártuk, ki tudja hamarabb föltüzni a szuronyt. Majd kiszakadtunk a bőrünkől. Nem lehetett bennünket tartani. Aztán neki, ugy gondolom, ezer lépés lehetett a távolság. Előbb lépésben, aztán laufsritt. No fiuk, megmutatjuk, mit tudnak a székely bakák. A tiszt urak: „Vorwerts! Vorwerts! Előre gyerekek! Előre fiaim!” Magamról tudom, a szívem nagyon dobogott, a

szemem homályos volt, alig láttam, pedig talán hat óra lehetett, szép napáldozat ideje. Egyszerre megbomlott a rendes menet, az oroszok tüzeltek felénk. Jaj csak már ott volnánk. Hurrá! Egy egész zászlóalj indult. Mint a földrengés. Hurráh! Fiuk rajta! Rajta! rajta! Minden szem mintha égett volna, a fegyvert mintha kalapáccsal verték volna a kezembe. Valahonnan géppuska tüzet kaptunk oldalba, de nem ért bennünket a golyó. Nem is igen vettük észre. Az oroszok az erdő mellett térdelve, knitben lőttek felénk. Rengeteg sokan voltak, de én csak fegyvercsöveket láttam, rettentő kerek fekete csöveket. Képzeld-hettem. Mögöttünk messzebb trombiták szóltak. Sturm! A fegyvert magasabbra emeltem. Erősen állt. Hurráh! Hurráh! Székely fiuk!

— Bele a roppant orosz tömegbe. De csak alig egy két cug szurhatott. A muszkák lekapták a sapkájukat, integettek, a fegyvert elhajították s ordítottak felénk: Hurrá! Éljen! Éljen! Hétszáz megadta magát, a többivel az erdőben a tűzéréség végzett, ha meg nem szaladt csoda gyönyörű volt . . .

Tóba község előljáráóságától.

1843—914. kig. sz.

958—2.2

Árverési hirdetmény.

Alulírott község előljáráósága ezennel közhírré teszi azt, hogy Tóba község közönségének tulajdonát képező 1022 hold 205 □-öl szantó föld, mely ingatlan közvetlen Tóba község alatt fekszik, nyilvános árverés útján a legtöbbet ígérőnek az alábbi feltételek mellett az 1914—1915. gazdasági évre vagyis egy év tartamára 1914. évi október hó 15-én délelőtt 8 órai kezdettel bérbeadni fog.

Az árverési feltételek a következők:

1. Minden egyes holdnak (1600 □-ölel számitva) a kikiáltási ára 40 K, azaz negyven korona.

2. A bérbevétel alkalmával azonnal holdanként 40 K, azaz negyven korona fizetendő készpénzben, a fennmaradó összeg pedig legkésőbb 1915. évi április hó 1-én kifizetendő.

3. Bérbevevő köteles az árverés által felmerülő bélyegköltségeket, ugyszinte minden egyes haszonbérelőnek kiadandó haszonbéri szerződés költségeit viselni.

4. Az árverés a kitűzött időben az árverelő ingatlan helyszínénél foganatosittatik, kezdetét pedig veszi Mollyfalva község határáján.

5. A fenti feltételek mellett foganatosított árverés az árverelőkre, illetőleg haszonbérelőkre azonnal jogerős, a községgel szemben pedig akkor válik jogerőssé, ha azt a képviselőtestület jogerős határozattal elfogadja.

Tóba, 1914. évi október 6-án.

Községi előljáráóság.

**Hadmentes
segédjegyzőt
keresünk.**

Évi fizetése 1400 korona. Az állás választás útján lesz betöltve. — Megkeresések

Nagynezsény község előljáráóságához
intézendők. 959—3.1

RÁMPÁS

dr. Grájjer Gajos szőlőjéből

kapható

936—x.5

Zápolya-u. 1. a. a házmesternél

Magyar királyi államvasutak igazgatósága.

255000 A. V. 1914 szám.

1807.

Félarú jegy váltására jogosító arképes igazolványok kiállítása illetőleg érvényesítése az 1915. évre.

A magyar királyi államvasutak és az általuk kezelt magán és helyi érdekű vasutak vonalain 1915. évi január 1-től félarú jegyet csak arképes igazolvány alapján lehet váltani.

Ennélfogva az igényjogosult tényleges és nyugdíjas polgári és katonai személyek, igényjogosult családtagjaik és pedig együtt élő feleség és tíz éven felüli szülői ellátás alatt levő önálló keresetre még képtelen gyermekeik részére, amennyiben az utazási kedvezményt az 1915. évben igénybe óhajtják venni, személyenként külön-külön kiállított arképes igazolványt tartoznak beszerezni.

Ezeknek az arképes igazolványoknak kiállítását folyó évi október 1-től december hó 31-ig kell kérelmezni. Minthogy pedig a polgári alkalmazottak igényjogosult családtagjai csak akkor kaphatnak arképes igazolványt, ha a családfő is birtokában van az 1915. évre érvényes arképes igazolványnak, szükséges, hogy a családfő arképes igazolványa is folyó évi október 1. és december 31. közti időben az 1915. évre érvényesítették, illetőleg ha kiállítva nem volna, vagy érvénye a folyó év végével lejár, újból kiállítsassék.

Mindazok az arképes igazolványok, melyek 1917. év végéig előkészítve adatként ki a fénykép beküldése nélkül, érvényesítették az 1915. évre. A f. év végével lejárt igazolványok helyett új igazolványok állítatnak ki, tehát ugye ezek, mint a családtagok arképes igazolványának kiállításához a fényképet kell beküldeni.

A rendőri alkalmazottak részére kiadott állandó jellegű utazási igazolványok érvénye változatlanul tovább fennáll és azok, akik ily igazolvány birtokában vannak, valamint akiknek hivatali állásuknál vagy egyéb tisztségükönél fogva szövetkezeti jegyük, kedvezményes áru béreltjegyük, hivatalos vasuti jegyük avagy éves szabadjegyük van, a félarú jegy váltására jogosító arképes igazolványt kiváltani nem tartoznak. Ezek azonban, ha igényjogosult családtagjaik részére félarú jegy váltására jogosító arképes igazolvány kiállításáért folyamodnak, azt a tényt, hogy az utóbb felsorolt valamely utazási igazolvány birtokában vannak, hivatali felsőbbségük útján szintén igazolni tartoznak.

Azok, akik saját maguk és családtagjaik részére az 1914. év december havának végéig az arképes igazolvány kiállítását, illetőleg annak az 1915. évre való érvényesítését kérelmezni elmulasztják, az utazási kedvezményre való igényüket saját személyükre, illetőleg családtagjaikra nézve az illető évre elveszítik.

Mindazok az igényjogosult polgári személyek, kik katonai kötelezettségük teljesítése végett bevonultak, ugye saját személyükre, mint igényjogosult családtagjaik részére, ugyszintén a katonai személyek általában, családtagjaik részére, az arképes igazolvány érvényének meghosszabbítását, illetőleg azok újonnan leendő kiállítását 1915. évben később meghatározandó időpontig is kérelmezhetik.

Az évközben kinevezett, megválasztott, nyugdíjazott vagy házasságra lépő igényjogosultak az arképes igazolványt saját maguk és családtagjaik részére a kinevezetésüket, megválasztásukat, nyugdíjaztatásukat vagy házasságra lépésüket követő második hó végéig megválthatják.

Azok a katonai igényjogosult személyek, akik az év folyamán Ausztria vagy Bosznia-Hercegovina területéről Magyarország területére áthelyeztetek évközben házasságra lépnek vagy Magyarország területére állandó tartózkodás céljából átköltöznek, az arképes igazolványt családtagjaik részére az illető naptári év folyamán is megválthatják.

Az arképes igazolványnak saját maguk és családtagjaik részére való beszerzése iránt az igényjogosultaknak hivatali felsőbbségükhöz, a tényleges állományu katonai személyek családtagjaikat illetően az illetékes katonai parancsnoksághoz bélyegmentes folyamodványt kell benyújtani, mely folyamodványok a hivatali felsőbbség, illetően a katonai parancsnokság irattárának őrzetében maradnak.

A folyamodványban fel kell említeni azoknak a nevét, akik részére az igazolvány kiállítását kérik. A folyamodványhoz ugye a saját maguk, mint családtagjaiknak az előlap alsó részén tintával sajátkezűleg aláírott látogatójegy alaku 6½—10½ cm. nagyságu, kemény kartonlapra vont arképek s kezelési illeték fejében személyenként 2 korona értékű m. kir. postai értékjegy esatolandó. Ha az arképes igazolvány elvesztése vagy használhatlanná válása folytán új igazolvány kiállítása válik szükségessé, kezelési illeték fejében igazolványonként 3 korona értékű m. kir. postai értékjegyet kell esatolni.

A 2, illetőleg 3 korona kezelési illetéket a katonai személyek s családtagjaik részére kiállított igazolványok után, ha Magyarország területén kívül laknak, készpénzben is leróhatják.

Az igényjogosult nyugdíjasoknak vagy kegydíjasoknak és nyugdíjas vagy kegydíjas özvegyeknek saját maguk és családtagjaik részére az arképes igazolvány kiállításáért az alábbi területi beosztás szerint illetékes vasuti hivatalhoz bélyegmentes kérvényt kell benyújtaniok, melyben lakóhelyük mellett a vármegye is kitüntetendő.

A polgári nyugdíjasok a lakóhelyükre illetékes közigazgatási hatósággal nyugdíjas minőségüket, továbbá azt, hogy díjazással egybekötött állást nem viselnek, illetőleg, hogy nejeikkel együtt élnek és hogy gyermekeik szülői ellátás alatt vannak és önálló keresetre még képtelenek, a folyamodványon igazoltatni tartoznak.

Allami, törvényhatósági és vasuti hivatalnál rendes évi díjazással, havi vagy napi díjjal egybekötött foglalkozás, az utazási kedvezményre való igényt nem szünteti meg.

A polgári alkalmazottak nyugdíjas vagy kegydíjas özvegyeinek e minőségüket és azt, hogy a gyermekekre nézve megállapított feltételek fennállanak, ugye csak a lakóhelyükre illetékes közigazgatási hatósággal kell igazoltatniok.

A nevelési járulékbán részesülő szülőtlén árvák igazolványának kiállítását, annak a szabályszerű igazolásával, hogy az árvák nevelési járulékbán részesülnek és önálló keresetük nincs, a gvám, illetőleg a gondnok a fenti módon tartozik kérelmezni.

A katonai nyugdíjasoknak vagy kegydíjasoknak a családtagjaik részére igénybe veendő igazolvány kiállítására iránt benyújtandó kérvényt az illetékes katonai parancsnoksággal (hatósággal) hasonló módon kell záradékolatniok.

A kezelési illeték fejében járó m. kir. postai értékjegyet a kérvényre kell felragasztani, illetőleg a fentiek szerint készpénzben beküldött illetékről szóló postai feladóvevényt a megfelelően aláírt arképekkel együtt a kérvényhez kell esatolni.

Az igazolványnak a következő évre való érvényesítését ugyanazon eljárás szerint kell kérelmezni, mint az új igazolvány kiállítását azzal a különbséggel azonban, hogy a kimutatáshoz, illetőleg a folyamodványhoz az igazolványokat azok sorszámbeitűinek és sorszámainak föltüntetésével esatolni kell.

Az arképes igazolványokat kiállítja és a következő naptári évre érvényesíti.

I. Az igazgatóság illetékes osztálya:

a) a m. kir. ministeriumok, a m. kir. állami számvevőszék, a m. kir. kuria, a m. kir. közigazgatási bíróság, a főrendiház és képviselőház, a cs. és kir. közös ministeriumok, a cs. és kir. közös számvevőszék, a cs. és kir. osztrák-magyar követségek és konzulátusok, a legfelsőbb udvar és a cs. és kir. főhercegi udvarartások, a felsőes uralkodóház ráckevei, bolicsi és sásvári családi alapítványi uradalmainak igényjogosult alkalmazottai, nyugdíjasai, valamint ezek családtagjai részére.

b) az Ausztriai és Bosznia-Hercegovina területén lakó katonai személyek családtagjai részére.

II. A budapest-központi üzletvezetőség illetékes osztálya:

Az előző pontban elő nem forduló, Budapesten székelő összes állami hivataloknál, bíróságoknál, főiskoláknál és egyéb tanintézeteknél alkalmazott igényjogosultak és ezek családtagjai, ugyszintén a székesfővárosban lakó állami nyugdíjasok, valamint ezek igényjogosult családtagjai részére.

III. A budapest-balparti üzletvezetőség illetékes osztálya:

Budapest székesfőváros igényjogosult alkalmazottai (ideértve a tanszemélyzetet és a hitoktatókat is) a Budapesten lakó tényleges és nyugdíjas igényjogosult katonai személyek családtagjai, a m. kir. honvédelmi ministeriumba beosztottak családtagjai kivételével; a Budapesten lakó székesfővárosi, vármegyei és törvényhatósági joggal felruházott városi nyugdíjas igényjogosultak, továbbá Bars, Esztergom, Hont, Nógrád, Nyitra, Pest-Pilis-Solt-Kiskun, Pozsony és Trencsén vármegyeiben lakó tényleges szolgálatban levő és nyugdíjas igényjogosultak, valamint ezek családtagjai részére.

IV. A szombatielyi üzletvezetőség: A Győr, Komárom, Moson, Vasvárd, Vas, Veszprém és Zala vármegyeiben lakó,

V. A miskolci üzletvezetőség: Az Abauj-Torna, Arva, Borsod, Gömör, Liptó, Saros, Szepes, Turóc és Zolyom vármegyeiben lakó,

VI. A szegedi üzletvezetőség: A Békés, Usnad és Csongrad vármegyeiben lakó,

VII. A debreceni üzletvezetőség: A Bereg, Hajdu, Maramaros, Szabolcs, Szatmar, Ugoesa, Ung és Zemplén vármegyeiben lakó,

VIII. A kolozsvári üzletvezetőség: Az Alsó-Fehér, Beszterce-Naszód, Brassó, Csik, Háromszék, Kis-Küküllő, Kolozs, Maros-Torda, Nagy-Küküllő, Szolnok-Doboka, Torda-Aranyos és Udvarhely vármegyeiben lakó,

IX. Az aradi üzletvezetőség: Az Arad, Fogaras, Hunyad, Jász-Nagy-Kun-Szolnok és Szben vármegyeiben lakó,

X. A zágrabi üzletvezetőség: A Fiume városában, továbbá Bjelovar-Krizevci, Lika-Krbava, Modrus-Fiume Somogy és Zagreb vármegyeiben lakó,

XI. A temesvári üzletvezetőség: A Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyeiben lakó,

XII. A szabadkai üzletvezetőség: A Bács-Bodrog, Fejér és Sziem vármegyeiben lakó,

XIII. A pécsi üzletvezetőség: A Baranya, Pozsega, Tolna és Virovitica vármegyeiben lakó,

XVI. A nagyváradi üzletvezetőség: A Bihar, Heves és Szilágy vármegyeiben lakó tényleges szolgálatban levő és nyugdíjas igényjogosultak, valamint ezek családtagjai részére, ideértve a tényleges és nyugdíjas katonai személyek családtagjait is.

A nagyváradi üzletvezetőség működésének megkezdéséig az igazolványokat a debreceni üzletvezetőség állítja ki és érvényesíti.

Az alatt az idő alatt, míg az arképes igazolványt az igazgatóság, illetőleg az üzletvezetőségek kiállítják, vagy a következő évre érvényesítik, ugyszintén a katonai kötelezettség teljesítése folytán arképes igazolványok megszerzésében akadályozott igényjogosult polgári alkalmazottak és katonai személyek családtagjai részére az arképes igazolványok beszerzéséig egyes utazásra szóló igazolványt, az arképes igazolvány kiállítására, illetőleg érvényesítésére, az imént felsorolt területi beosztás szerint illetékes vasuti hivatal állítja ki. Azt azonban, hogy a családfő katonai kötelezettség teljesítése végett bevonult, illetőleg azt, hogy az arképes igazolvány kiállítás vagy meghosszabbítás végett az illetékes vasuti hivatalhoz beküldetett, igazolni kell. Megjegyezzük, hogy igazolvány nélkül történő utazások esetében a menetdíj visszatérítése nem igényelhető.

Hirdetéseket

jutányos árért közli a

Torontál

pol. napilap kiadóhivatala

Kiadó: Pleitz Fer Pál